

Przewodnik po analizie poszerzonej

– wyniki grupowe

Wprowadzenie

W Materiale 2. *Studium interwencji. Badania przesiewowe zdrowia emocjonalno-społecznego* przedstawiono badania przesiewowe uczniów w zakresie ich dobrostanu oraz problemów ze zdrowiem emocjonalno-społecznym. Istotą przedstawionych tam badań była identyfikacja uczniów przejawiających problemy lub zagrożonych tymi problemami. Badania przesiewowe prowadzone systematycznie każdego roku umożliwiają również analizy wyników zbiorczych i trendów dla danej klasy lub szkoły. Innymi słowy, można zaobserwować, jakie zmiany zachodzą w zakresie których wskaźników. W szczególności można na przykład zaobserwować, czy zastosowane kilkuletnie programu wychowawcze doprowadziły do zakładanych rezultatów w skali całej analizowanej jednostki (klasy, rocznika lub szkoły). Aby było to możliwe, należy dokonać analizy wyników na poziomie grup, a nie pojedynczych osób. Aplikacja takich działań nie wykonuje, zatem analizy te zespół musi wykonać samodzielnie, a niniejszy przewodnik wraz z załącznikami wyjaśnia, jak to zrobić.

Analizy wyników zbiorczych

Analiza wyników zbiorczych dla grupy (klasy, rocznika lub szkoły)

Aby przeprowadzić analizę wyników zbiorczych (dla klasy, rocznika lub szkoły), należy wykonać działania opisane poniżej.

Krok 1. Przeprowadzenie badań indywidualnych

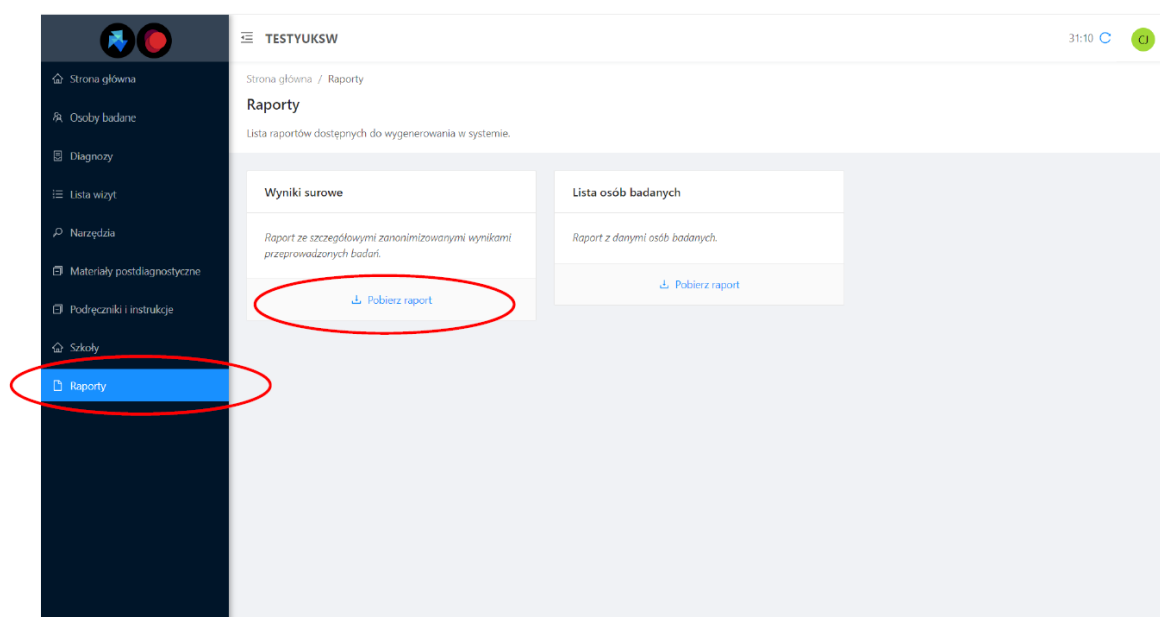
Punktem wyjścia analiz dla grupy jest zebranie danych od wszystkich jej członków. Jest to etap badań przesiewowych, omówionych w Materiale 2. *Studium interwencji. Badania przesiewowe zdrowia emocjonalno-społecznego*. W badaniach przesiewowych aplikacja generuje wyniki dla każdej osoby, które następnie

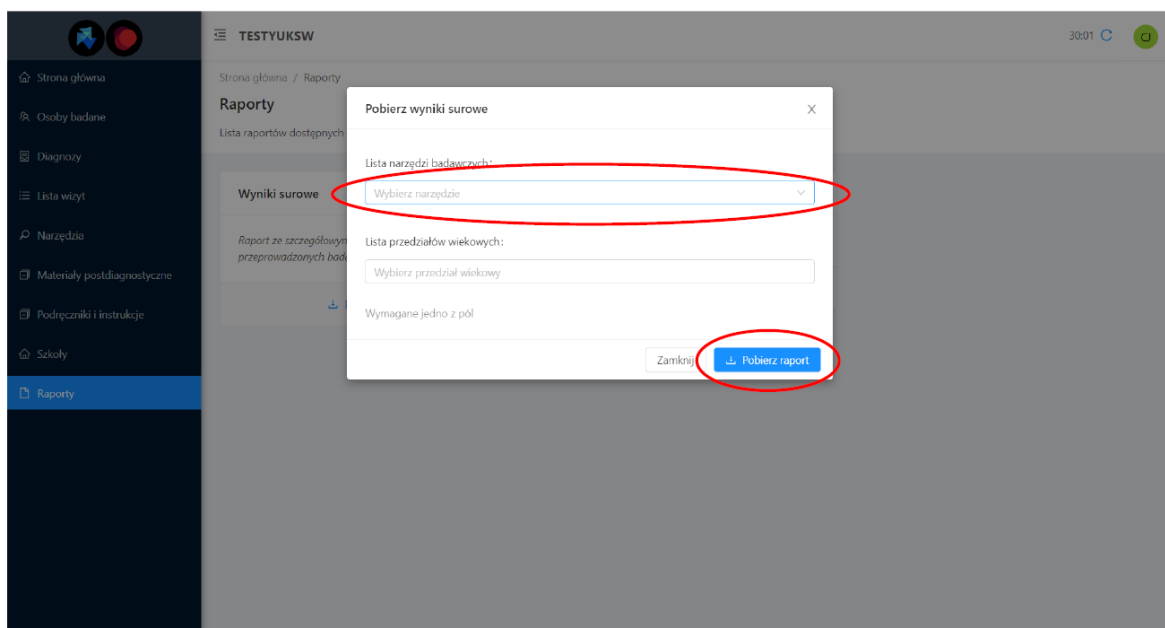
interpretuje psycholog. W przypadku analiz wyników zbiorczych nie analizuje się wyników pojedynczych osób, ale przechodzi do kroku 2.

Krok 2. Pobranie z aplikacji danych surowych

Ponieważ przedmiotem zainteresowania nie jest osoba, a grupa, należy z aplikacji pobrać wyniki surowe. Wyniki są pobierane w pliku Excela. Aby pobrać wyniki, należy w zakładce „Raporty” wybrać opcję „Wyniki surowe”, a następnie wybrać kwestionariusz. Ponieważ kwestionariusze są w wersjach płciowych (osobno dla chłopców i dziewczynek), należy pobrać dane dla każdego kwestionariusza osobno i analizować osobno grupy dziewcząt i chłopców.

Na rysunku 1. znajdują się wskazane miejsca do wyboru lub zaznaczania w celu pobrania wyników surowych.





Rysunek 1. Pobranie wyników surowych z aplikacji Objawy-Kompetencje-Cechy

Krok 3. Obliczenie średnich wyników surowych w każdej skali

W pobranych plikach znajdują się odpowiedzi na każde pytanie kwestionariuszowe, wyliczone średnie z tych pozycji dla każdej skali (wyniki surowe) oraz centyle. Do obliczenia wyników dla grupy potrzebne są wyłącznie średnie policzone dla skal z pozycji kwestionariuszowych (wyniki surowe). Znajdują się one w kolumnach, podczas gdy w wierszach znajdują się zanonimizowane osoby badane. Należy policzyć grupową średnią dla każdej zmiennej, czyli średnią z każdej kolumny, odpowiadającej danej zmiennej. Można to łatwo zrobić za pomocą formuły w Excelu.

Na rysunku 2. znajdują się wskazane miejsca w Excelu do policzenia średniej dla grupy.

	BE	BF	BG	BH	BI	BJ	BK	BL	BM	BN	BO	BP	BQ	BR	BS	BT	BX	BY	BZ	CA
1																				
2																				
3		Problemy internalizacyjne surowe	Problemy psychastyczne surowe																	
4		3,89	3,22																	
5		1,85	3,17																	
6		2,04	2																	
7		2,93	4																	
8		2,97	3,08																	
9		4,85	3,89																	
10		1,97	1,72																	
11		1,44	2,72																	
12		2,67	2,78																	
13		2,81	3,17																	
14		3,81	2,78																	
15		1,44	2,54																	
16		3,30	2,89																	
17		1,48	2,56																	
18		3,45	2,50																	
19		1,89	2,55																	
20		3,34	2,72																	
21		2,33	2,78																	
22		3,97	2,33																	
23		2,70	3																	
24		1,52	2,06																	
25		1,55	2																	
26		1,59	2,67																	
27		4,87	3,22																	
28		4,37	3,55																	
29		1,37	1,44																	
30		4,75	4,17																	
31		2,85	3,11																	
32		2,81	2,39																	
33		4,52	4,11																	
34		2,84																		
35																				
36																				
37																				
38																				
39																				
40																				
41																				
42																				
43																				

	BE	BF	BG	BH	BI	BJ	BK	BL	BM	BN	BO	BP	BQ	BR	BS	BT	BX	BY	BZ	CA
1																				
2																				
3		Problemy internalizacyjne surowe	Problemy psychastyczne surowe																	
4		3,89	3,22																	
5		1,85	3,17																	
6		2,04	2																	
7		2,93	4																	
8		2,97	3,08																	
9		4,85	3,89																	
10		1,97	1,72																	
11		1,44	2,72																	
12		2,67	2,78																	
13		2,81	3,17																	
14		3,81	2,78																	
15		1,44	2,54																	
16		3,30	2,89																	
17		1,48	2,56																	
18		3,45	2,50																	
19		1,89	2,55																	
20		3,34	2,72																	
21		2,33	2,78																	
22		3,97	2,33																	
23		2,70	3																	
24		1,52	2,06																	
25		1,55	2																	
26		1,59	2,67																	
27		4,87	3,22																	
28		4,37	3,55																	
29		1,37	1,44																	
30		4,75	4,17																	
31		2,85	3,11																	
32		2,81	2,39																	
33		4,52	4,11																	
34		2,84																		
35																				
36																				
37																				
38																				
39																				
40																				
41																				
42																				
43																				

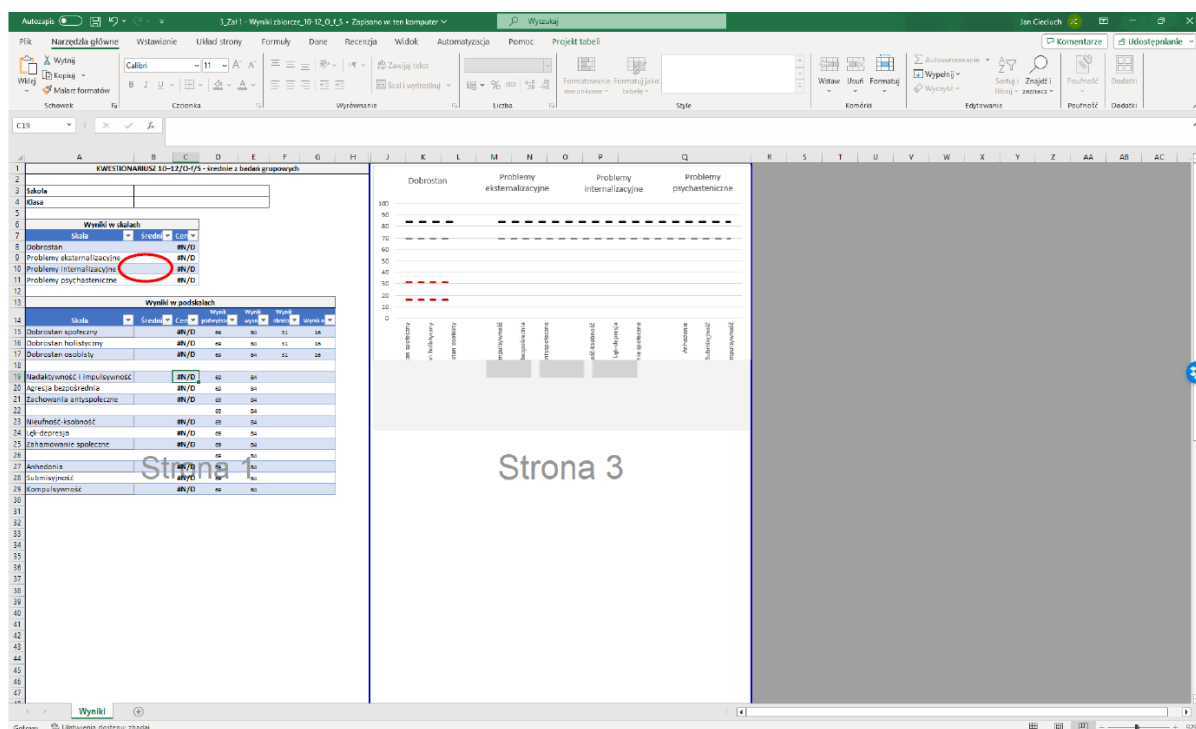
Rysunek 2. Obliczenie średniej dla grupy w pobranych wynikach surowych

Krok 4. Obliczone grupowe średnie dla każdej zmiennej należy przenieść do specjalnie przygotowanej formatki w Excelu

Formatki właściwe dla płci i wieku znajdują się w załącznikach: Załącznik 1. zawiera formatkę dla dziewcząt w wieku 10–12, Załącznik 2. – dla chłopców w wieku 10–12, Załącznik 3. – dla dziewcząt w wieku 12–15, Załącznik 4. – dla chłopców w wieku 12–15, Załącznik 5. – dla dziewcząt w wieku 16–19, a załącznik 6. – dla chłopców

w wieku 16–19. Po wpisaniu średnich do odpowiednich miejsc w załączonych plikach Excela program wyliczy wyniki centylowe oraz narysuje wykresy dla analizowanej grupy (klasy lub szkoły).

Na rysunku 3. znajdują się wskazane miejsca, w które należy wpisać wynik surowy obliczony w poprzednim roku według rysunku 2. dla Objawów problemów internalizacyjnych.



Rysunek 3. Wskazane miejsca wpisania średniego wyniku grupy dla Objawów problemów internalizacyjnych w formatce Excela zamieszczonej w Załączniku 1 (dziewczęta w wieku 10–12 lat)

Zilustrowane powyżej kroki należy powtórzyć dla każdej zmiennej. Po ich zakończeniu, formatki z Załączników 1–3 przeliczą wyniki surowe na centyle oraz narysują wykresy wyników dla danej grupy.

Analiza trendów dla grupy (klasy lub szkoły)

Jeśli badania przesiewowe są prowadzone przez kilka lat, możliwa jest analiza trendów, czyli identyfikacja tych objawów problemów ze zdrowiem emocjonalno-społecznym, które się zmniejszają, zwiększają, nie zmieniają się lub zmieniają się

krzywoliniowo (czyli na przykład najpierw się zmniejszają, a potem zwiększają lub odwrotnie). Aby taki trend zwizualizować, należy obliczyć wyniki dla każdego roku według kroków opisanych w analizie wyników zbiorczych, a następnie wyniki nanieść na jeden wykres. W Załączniku 7. znajduje się również plik Excel z przygotowanymi tabelami do wpisania danych za kolejne lata, a wykresy zostaną wygenerowane automatycznie.

Podsumowanie

Zaprezentowane w niniejszym materiale analizy mogą wydać się nieco skomplikowane. Jednak zestaw specjalnie przygotowanych plików excelowych znacznie je ułatwia i umożliwia uzyskanie cennych informacji na temat trendów dobrostanu i problemów ze zdrowiem emocjonalno-społecznym uczniów w danej klasie lub grupie. Taka zobiektywizowana informacja jest niezwykle cenna w planowaniu oddziaływań wychowawczych, psychologicznych i pedagogicznych. Szczegóły dotyczące modelu oraz sposobu interpretacji znajdują się w podręcznikach Ciecucha i współpracowników: *Objawy-Kompetencje-Cechy. Całościowa diagnoza osobowości. Koncepcja i pomiar* oraz *Objawy-Kompetencje-Cechy. Całościowa diagnoza osobowości. Podręcznik diagnosty*.

Załączniki

1. Analiza wyników zbiorczych dla dziewcząt w wieku 10–12
2. Analiza wyników zbiorczych dla chłopców w wieku 10–12
3. Analiza wyników zbiorczych dla dziewcząt w wieku 12–15
4. Analiza wyników zbiorczych dla chłopców w wieku 12–15
5. Analiza wyników zbiorczych dla dziewcząt w wieku 16–19
6. Analiza wyników zbiorczych dla chłopców w wieku 16–19
7. Analiza trendów

Bibliografia

Ciecuch, J., Strus, W., Skimina, E. (2023). *Objawy-Kompetencje-Cechy. Całościowa diagnoza osobowości. Podręcznik diagnosty*. Instytut Psychologii, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Cieciuch, J., Strus, W., Skimina, E., Ponikiewska, K., Rogoza, R., Topolewska-Siedzik, E., Skoczeń, I., Rymarczyk, K., Jasiński, B. (2023).

Objawy-Kompetencje-Cechy. Całościowa diagnoza osobowości. Koncepcja i pomiar.
Instytut Psychologii, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.